

Rekomendacja nr 122/2012
Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych
z dnia 3 grudnia 2012 r.
w sprawie braku zasadności wydawania zgody
na refundację produktu leczniczego
„Stivarga (regorafenib) tabletki powlekane 40 mg,
we wskazaniu leczenie raka jelita grubego”

Prezes Agencji rekomenduje uznanie za niezasadne refundowanie ze środków publicznych produktu leczniczego Stivarga (regorafenib) tabl. powlekane 40 mg, we wskazaniu leczenia raka jelita grubego.

Uzasadnienie rekomendacji

Prezes Agencji, podziela Stanowisko Rady Przejrzystości¹, iż Stivarga (regorafenib) w niewielkim stopniu (o około półtora miesiąca) wydłuża przeżycie chorych z zaawansowanym, rozsiałym rakiem jelita grubego i nieznacznie, bo tylko o około tydzień przedłuża okres wolny od progresji choroby u osób, u których standardowe metody leczenia nie powiodły się. U leczonych preparatem Stivarga istnieje wysokie ryzyko występowania niepożądanych działań, mogących obniżyć jakość życia. Produkt ten nie znajduje się w obrocie w żadnym kraju Unii Europejskiej.

Przedmiot wniosku

Zlecenie Ministra Zdrowia dotyczy zbadania zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego Stivarga (regorafenib) we wskazaniu: leczenie raka jelita grubego. Oceniany produkt leczniczy posiada pozwolenie na dopuszczenie do obrotu na terenie Stanów Zjednoczonych (FDA) i nie jest zarejestrowany w procedurze centralnej (EMA) ani dostępny w żadnym innym kraju.

Zlecenie odnosi się do sprowadzenia omawianego produktu leczniczego w ramach procedury zapotrzebowania na sprowadzenie z zagranicy produktu leczniczego nieposiadającego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu, niezbędnego dla ratowania życia lub zdrowia pacjenta (import docelowy), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 marca 2012 r. w sprawie sprowadzania z zagranicy produktów leczniczych niezbędnych dla ratowania życia lub zdrowia pacjenta dopuszczonych do obrotu bez konieczności uzyskania pozwolenia.

Problem zdrowotny

W strukturze zachorowań na nowotwory, nowotwory jelita grubego zajmują obecnie drugie miejsce u obu płci (mężczyźni 11,9%, kobiety 10,3%). W 2007 roku liczba zarejestrowanych zachorowań wyniosła 7 892 u mężczyzn i 6 352 u kobiet, co daje w sumie ok. 14,2 tys. populację chorych. W 2005 roku nowotwory jelita grubego stanowiły drugą u mężczyzn i trzecią u kobiet przyczynę zgonów nowotworowych. Z powodu tego nowotworu zmarło niemal 5 000 mężczyzn i ponad 4 300 kobiet. Zachorowalność i umieralność zwiększają się u obu płci wraz z przechodzeniem do kolejnych grup wiekowych, przy czym wzrost jest szybszy u mężczyzn. W populacji mężczyzn z rozpoznaniem nowotworów jelita grubego 62% występuje u osób powyżej 65. roku życia, podczas gdy u kobiet — 66% (zgony odpowiednio — 70% i 77%). Liczba zachorowań maleje u obu płci dopiero po 75. roku życia. Rosnący trend umieralności utrzymuje się nawet powyżej 65. roku życia u mężczyzn, podczas gdy u starszych kobiet tempo wzrostu umieralności ulega zahamowaniu.

Przyczyny powstawania raka jelita grubego nie zostały ostatecznie poznane, chociaż niewątpliwymi czynnikami ryzyka są predyspozycje genetyczne (szczegółowe omówienie niżej), gruczolowe polipy i niektóre choroby zapalne jelita grubego oraz czynniki środowiskowe (głównie dietetyczne). Większość raków jelita grubego powstaje ze zmian o charakterze gruczolaków, których wspólną i podstawową cechą jest dysplazja nabłonka.

Aktualnie obowiązująca praktyka kliniczna

Zgodnie z opinią [REDAKTOWANE] przy założeniu, że pierwsze 3 linie leczenia zaawansowanego raka jelita grubego obejmują stosowanie chemioterapii z udziałem fluoropirymidyn i oksaliplatyny oraz chemioterapii z udziałem fluoropirymidyn i irynotekanu lub odwrotnie, a następnie chorzy otrzymują jeden z leków anti- EGFR (cetuksymab lub panitumumab), w czwartej linii leczenia najczęściej w Polsce stosowane jest postępowanie objawowe.

Opis wnioskowanego świadczenia

Stivarga (regorafenib) jest inhibitorem kinazy, wskazanym do leczenia pacjentów z przerzutowym rakiem okrężnicy i odbytnicy (CRC), którzy byli wcześniej leczeni z zastosowaniem fluoropirymidyny, chemioterapii opartej na oksaliplatynie i irynotekanie, terapii anti- VEGF, a w przypadku stwierdzenia genu KRAS typu dzikiego, terapii anti-EGFR.

Produkt leczniczy dopuszczony jest do obrotu wyłącznie na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej we wskazaniu: leczenie pacjentów z przerzutowym rakiem okrężnicy i odbytnicy (CRC), którzy byli wcześniej leczeni z zastosowaniem fluoropirymidyny, chemioterapii opartej na oksaliplatynie i irynotekanie, terapii anti-VEGF, a w przypadku stwierdzenia genu KRAS typu dzikiego, terapii anti-EGFR.

Data wydania pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu przez FDA (Food and Drug Administration, USA): 27 września 2012 r.

Data wydania pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu przez EMA: obecnie brak pozwolenia na dopuszczenie do obrotu, Stivarga znajduje się na liście leków co do których złożony został wniosek o dopuszczenie do obrotu na terenie Unii Europejskiej. Wniosek został zwalidowany przez Komitet ds. Produktów Leczniczych Stosowanych u Ludzi.

Efektywność kliniczna

W wyniku przeprowadzonego w Agencji przeszukiwania baz medycznych, do analizy włączono 16 publikacji. Spośród wybranych publikacji 6 okazało się dostępnych w bazach danych, w tym 3 to abstrakty konferencyjne. Odnalezione badania w formie pełnotekstowej były albo badaniami I fazy albo rekomendacjami.

Analiza przypisów w ramach odnalezionych publikacji doprowadziła do zidentyfikowania dodatkowego abstraktu dotyczącego badania III fazy (CORRECT), do którego odnosił się również ekspert kliniczny, a przedstawiającego wyniki randomizowanego, podwójnie zaślepionego, kontrolowanego placebo, wielośrodowego badania nad skutecznością regorafenibu u pacjentów z rozsianym rakiem jelita grubego, u których wystąpiła progresja choroby w trakcie lub w okresie ≤3

miesiący po zastosowaniu standardowego leczenia. Na podstawie tego badania regorafenib uzyskał pozwolenie na dopuszczenie do obrotu na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki. W badaniu uczestniczyło 760 chorych; w jednym ramieniu badania chorzy otrzymywali regorafenib oraz leczenie objawowe, w drugim placebo i leczenie objawowe (randomizacja 2:1).

W dniu 22 listopada opublikowano w *The Lancet* (Grothey 2012) publikację pełnotekstową dotyczącą wyników badania CORRECT.

Obiektywne odpowiedzi w wyniku zastosowanej terapii obserwowano u 1,6% chorych leczonych regorafenibem i 0,4% otrzymujących placebo. Mediana czasu do progresji (PFS) była minimalnie dłuższa w grupie badanej (1,9 vs 1,7 miesiący; HR=0,49 95%CI: 0,41-0,58; p<0,000001). Również mediana całkowitego przeżycia (OS) chorych była dłuższa w grupie leczonej regorafenibem (6,4 vs 5,0; HR=0,77 95%CI: 0,63-0,94; p=0,0051).

W ramach analizy subpopulacji, regorafenib wykazał przewagę w 24 z 25 podgrup, wyjątek stanowiła subpopulacja pacjentów z chorobą pierwotną (ang. *primary disease*) w okrężnicy i odbytnicy, z niewielką liczbą zdarzeń. W porównaniu z placebo, regorafenib wykazał większy wpływ na przeżycie całkowite w subpopulacji pacjentów z rakiem okrężnicy (ang. *colon cancer*) HR=0,70 (95% CI: 0,56-0,89) niż w przypadku subpopulacji chorych z rakiem odbytnicy (ang. *rectal cancer*) HR=0,95 (95% CI: 0,63-1,43). Odnośnie do przeżycia wolnego od progresji choroby, wszystkie analizy subpopulacji wskazywały na korzyść płynącą ze stosowania regorafenibu z porównaniu z placebo, z wyjątkiem subpopulacji pacjentów z Europy Wschodniej, gdzie różnica nie była istotna statystycznie (HR=0,58, 95% CI: 0,20-1,66). Regorafenib wykazał podobny efekt w zakresie PFS u chorych z rakiem okrężnicy (HR=0,55, 95% CI: 0,45-0,67) i pacjentów z rakiem odbytnicy (0,45, 95% CI 0,33-0,62).

W badaniu przeprowadzono również ocenę jakości życia pacjentów oraz pomiary użyteczności stanu zdrowia przy użyciu kwestionariuszy EORTC QLQ-C30 oraz EQ-5D.

Wyniki wskazują, że jakość życia pacjentów przyjmujących regorafenib jest nieznacznie niższa od jakości życia pacjentów otrzymujących placebo.

Bezpieczeństwo stosowania

Dane z badania CORRECT (Grothey 2012) wskazują, że profil bezpieczeństwa jest mniej korzystny w przypadku stosowania regorafenibu w porównaniu z placebo. Ze względu na zdarzenia niepożądane, 61% pacjentów otrzymujących regorafenib wymagało czasowego zaprzestania podawania leku, a u 38% zredukowano dawkę. Z leczenia całkowicie zrezygnowano u 8,2% pacjentów, podczas gdy w grupie placebo jedynie u 1,2% chorych. Przyczyną rezygnacji z leczenia były najczęściej zmiany skórne.

Zgodnie z opracowaniem FDA (Summary Review), do najczęstszych zdarzeń niepożądanych (≥30%) należały astenia/zmęczenie, zmniejszony apetyt, zmiany skórne o typie reakcja ręka-stopa (ang. hand-foot syndrome, HFSR)/zespół dłoniowo- podeszwy (ang. palmar-plantar erythrodysesthesia, PPE), biegunka, zapalenie błon śluzowych, utrata wagi, infekcje, nadciśnienie oraz dystonia. Z kolei zdarzenia najcięższe to hepatotoksyczność, krwotok oraz perforacja przewodu pokarmowego.

Wpływ na budżet płatnika

Nie oszacowano wpływu na budżet płatnika publicznego. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez polskiego przedstawiciela podmiotu odpowiedzialnego: „jak na razie Stany Zjednoczone to jedyny rynek, na którym preparat Stivarga jest dopuszczony do obrotu [REDACTED] a oficjalna cena zbytu netto na tym rynku wynosiła dotychczas [REDACTED]”.

Omówienie rekomendacji wydawanych w innych krajach w odniesieniu do ocenianej technologii

Odnaleziono dwie rekomendacje kliniczne dotyczące stosowania regorafenibu.

USA NCCN Guidelines Version 2.2013. Updates Colon Cancer - Chemioterapia zaawansowanego przerzutowego raka jelita grubego.

Zgodnie z rekomendacją, w przypadku terapii po drugiej linii leczenia można zastosować cetuksymab lub panitumumab (u chorych z potwierdzoną dziką kopią genu KRAS – (ang. *wild type KRAS*) oraz irynotekan. W przypadku pacjentów, u których nie będzie możliwe przyjęcie terapii skojarzonej, należy rozważyć podanie cetuksymabu lub panitumumabu (u chorych z potwierdzoną dziką kopią genu KRAS) bez skojarzenia lub rozważyć zastosowanie regorafenibu (u chorych z mutacją genu KRAS).

W przypadku terapii po trzeciej linii leczenia można rozważyć podanie regorafenibu (jeśli nie był wcześniej podawany) lub zaproponować pacjentom uczestnictwo w badaniach klinicznych lub zapewnić najlepsze leczenie objawowe (ang. *best supportive care*).

W komentarzu do wytycznych wskazano, iż regorafenib wykazał aktywność u pacjentów, u których wystąpiła progresja choroby/oporność na dotychczasowe standardowe terapie. Dlatego, w panelu dodano regorafenib jako dodatkową linię leczenia u pacjentów z przerzutowym rakiem jelita grubego opornym na chemioterapię. U pacjentów z mutacją (w genie KRAS), regorafenib może być stosowany w trzeciej linii leczenia. Natomiast w przypadku pacjentów z dziką kopią genu KRAS regorafenib może być stosowany jako trzecia lub czwarta linia leczenia.

Europa, ESMO Consensus Guidelines for management of patients with colon and rectal cancer. A personalized approach to clinical decision making (Schmoll 2012).

Regorafenib jest podwójnie ukierunkowanym inhibitorem kinazy (VEGFR2-Tie2), który wykazał znaczną poprawę PFS i OS w trzeciej/ostatniej linii leczenia, w monoterapii w porównaniu z placebo. U pacjentów opornych na fluorouracyl, oksaliplatynę, irynotekan, przeciwciała anty-EGFR (tylko dzika kopia genu KRAS), bewacizumab i regorafenib, leczenie z zastosowaniem fluoropirymidyn i mitomycyny lub ponowne zastosowanie oksaliplatyny (i irynotekanu) przynosi bardzo ograniczoną poprawę u niektórych pacjentów leczonych w ostatniej linii. Jednak pomimo niskiej jakości dostępnych danych postępowanie takie może być uzasadnione w niektórych przypadkach.

Podstawa prawna rekomendacji:

Rekomendacja nr 122/2012 w sprawie braku zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego „Stivarga (regorafenib) tabletki powlekane 40 mg, we wskazaniu leczenie raka jelita grubego” została przygotowana na podstawie zlecenia Ministra Zdrowia z dnia 12.11.2012 r., z art. 31 e ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. nr 164 poz 1027 z późn. zm) w związku z art. z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz.U. nr 122 poz 696 z późn. zm) oraz stanowiska Rady Przejrzystości nr 132/2012 z dnia 3 grudnia 2012 r. w sprawie braku zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego „Stivarga (regorafenib) tabletki powlekane 40 mg, we wskazaniu leczenie raka jelita grubego” wydanego na podstawie art. 39 ust.4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych w związku z art. 31h ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Piśmiennictwo

1. Stanowisko Rady Przejrzystości nr 132/2012 z dnia 3 grudnia 2012 r. w sprawie braku zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego „Stivarga (regorafenib) tabletki powlekane 40 mg we wskazaniu leczenie raka jelita grubego”
2. Raport Nr: AOTM-OT-0431-2/2012. Stivarga (regorafenib) tabletki powlekane 40 mg, we wskazaniu leczenie raka jelita grubego. Raport ws. zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego